

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jolanta Fedak
DPS-IX-0702-1-MB/10

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 4.05.2010

nr. 2538 podpis

Warszawa, dnia 30.04.2010

SEKRETARIA
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 04.05.2010 zał.
nr. 3132 podpis

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Janina Fetlińska

W związku z oświadczeniem złożonym przez ś.p. Senator Janinę Fetlińską na 51. posiedzeniu Senatu w dniu 26 marca 2010r., w którym zwróciła się z pytaniem, czy wobec nasilania się zjawiska zaginięć ludzi w różnym wieku i rosnącej liczby poszukiwanych Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przewiduje podjęcie działań zapewniających poradnictwo i kompleksowe wsparcie dla rodzin osób zaginionych, pragnę zauważyć, że nagłe zniknięcie człowieka z jego dotychczasowego środowiska pociąga za sobą wiele konsekwencji, również natury prawnej. Polski porządek prawny nie przewiduje przepisów wprost regulujących sytuację osoby zaginionej, jednak w ramach istniejących przepisów można rozwiązać wiele pojawiających się problemów.

W przypadku zaginięcia człowieka poszukiwania prowadzi policja. W sytuacji zaginięcia osoby najbliższej, rodziny, przyjaciele, są świadome, że należy zgłosić ten fakt policji. Policjant prowadzący poszukiwania, obowiązany jest utrzymywać kontakt z osobą, która zgłosiła zaginięcie i udzielać informacji o stanie i przebiegu poszukiwań. Natomiast oprócz tego rodziny zaginionych wymagają przede wszystkim pomocy w uzyskaniu poradnictwa prawnego, psychologicznego, czasem także pomocy finansowej.

Jedyną organizacją pozarządową w Polsce, zajmującą się bezpłatnie całościowo problemem zaginięcia: poszukiwaniem zaginionych, pomocą ich rodzinom, przeciwdziałaniem zaginięciom jest Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych ITAKA. Działalność Centrum polega m.in. na publikowaniu zdjęć i informacji o zaginionych (w internecie, w gazetach, czasopismach, TVP) i udzielaniu porad poprzez całodobowy telefon zaufania. Poprzez upowszechnianie i propagowanie przez tę Fundację zjawiska zaginięć w mediach, dzięki prowadzonym kampaniom medialnym, większość rodzin wie, gdzie udać się po pomoc. Policja również posiada informacje, gdzie należy skierować rodziny zaginionych wymagające wsparcia. Bliskie osoby zaginionych uzyskują różnego rodzaju porady (prawne, psychologiczne, socjalne) w w/w Centrum, ale także w ośrodkach pomocy społecznej, do których się zgłaszają. Kiedy ginie nagle ktoś najbliższy, nie ma poczucia wstydu, trzeba wykorzystać wszelkie możliwe sposoby w celu odnalezienia zaginionego, ale też skorzystać z pomocy i przysługujących praw (szczególnie w sytuacji posiadania dzieci na utrzymaniu czy zaginięcia jedyne go żywiciela rodziny).

Ośrodki pomocy społecznej, które funkcjonują w każdej gminie, zajmują się kompleksową pomocą rodzinom i osobom, które znalazły się z trudnej sytuacji życiowej, również w sytuacji kryzysowej, dotyczącej najbliższych, po zaginięciu osoby z rodziny. Te jednostki organizacyjne pomocy społecznej są w stanie udzielić wymiernej pomocy: finansowej, wynikającej z ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006r. Nr 139. poz.992, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz.1362, z późn. zm.).

Spośród różnych zadań realizowanych przez pomoc społeczną jedną z ważniejszych form wsparcia jest praca socjalna, czyli działalność polegająca m.in. na pomocy w uzyskaniu odpowiedniego poradnictwa (prawnego, psychologicznego), pomocy w załatwianiu spraw w różnych urzędach i instytucjach, współpracy z różnymi organizacjami, w przypadku zaginionych – także z policją. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i pomoc w sytuacjach kryzysowych należą też do zadań własnych powiatu. Pracownik socjalny ma możliwość współdziałania z powiatowym centrum pomocy rodzinie w tym zakresie.

Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych ITAKA współpracuje z instytucjami państwowymi, samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi, których celem jest niesienie pomocy dzieciom, młodzieży, osobom starszym i chorym będącym w trudnej sytuacji życiowej. W art. 2 ust.2 pkt. 2 ustawy o pomocy społecznej określono, że pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. W ramach współpracy dotyczącej rozwiązywania trudnych problemów rodzin zaginionych, jednostki organizacyjne pomocy społecznej są zawsze gotowe do współdziałania zarówno z Centrum ITAKA jak i policją i innymi organami oraz instytucjami.

Należy podkreślić, że ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych, jest organizacją pożytku publicznego, która utrzymuje się z darowizn, grantów, dotacji. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera tę organizację poprzez udzielane dotacje w ramach projektów z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, a także w ramach Programu „Powrót osób bezdomnych do społeczności”, z którego ITAKA otrzymała dofinansowanie na publikację broszury ze zdjęciami zaginionych, i rozkolportowanie do wszystkich schronisk i noclegowni na terenie kraju.

Reasumując powyższe, sądzę, że trudno wprowadzić pewnego rodzaju gwarancję i ochronę dla wszystkich rodzin zaginionych. Przyczyn zaginięć jest wiele. Coraz częściej giną ludzie zdrowi. Wielu z nich świadomie zrywa kontakty z bliskimi. Odchodzą, kiedy przerastają ich różnego rodzaju problemy, kiedy nie widzą szansy na ich rozwiązanie. Niektórzy układają sobie życie na nowo, znajdują pracę, wchodzą w nowe związki. Osoba zaginiona uważana jest za żyjącą i w każdej chwili może się odnaleźć. Uznanie za zmarłego jest na ogół możliwe po dziesięciu latach od zaginięcia. Dlatego ujednoczenie przepisów prawa w ten sposób, aby wprowadzić obowiązkową pomoc i ochronę jednakową dla tej grupy osób nie jest możliwe.

Pozostaje mi zatem wyrazić nadzieję na coraz bardziej skuteczne współdziałanie wszystkich służb, instytucji, organizacji, których zadaniem jest udzielanie pomocy potrzebującym, w celu rozwiązywania ich trudnych problemów życiowych, w ramach obecnie obowiązującego prawa.

Z szacunkiem

MINISTER
wz.
Jacek Kuron
SEKRETARZ STANU